

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 8 frt — kr.	Félévre . . . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Az irka-firka.

Székely Kálmán miniszterelnök, mint a belügyminisztérium ideiglenes vezetője, a belügyi költségvetés tárgyalása alkalmával nagyon helyesen a közigazgatás egyik ölü betegségeül a sok irka-firkát és bürokratikus bolondságot is említette és ebben a miniszterelnöknek teljesen igaza van, de ezen fonák és a mai kor igazságszolgáltatásában közvetlenségnek nevezett eljárással össze nem egyeztethető maradiság korlátozásával segítve lesz-e a közigazgatási mizeriákon? Alig hisszük!

Munkában, időben és papírosban lesz megtakarítás, de egyéb tekintetben haladás semmi.

Mert csakugyan nevetséges az az irka-firka, ami ma a közigazgatásnál divik, ha valakit például Budapest valamelyik kórházába felvesznek, erről a kórház gondnokság felveszi a kórházívet és elküldi az illetékesnek jelzett alispánhoz, az alispán egy fél ív konceptuson s egy fél ív tisztázaton kiadja a főszolgabirónak, a főszolgabíró egy fél ív konceptus és tisztázaton a községnek, a község egy ív papíroson tárgyalja az illetőséget s egy fél ív

tisztázaton visszaküldi a főszolgabirónak, ez fél ív fogalmazvány és tisztázattal betérjeszti az alispánnak, ez fél ív fogalmazvány és fél ív tisztázaton értesíti a kórház gondnokságot; most jön a gyógydíj, ugyanilyen papírfogyasztással adatik ki az illetőségi bíróságnak behajtás végett, de ekkor már fél ív fogalmazvány és egy ív tisztázaton a házipénztárból előlegként kiutaltatik a gyógydíj, a községtől ugyanilyen uton jut vissza a főszolgabíróhoz az alispánhoz, aki vagy a letétből kiutalja, vagy szegénységi bizonyítvány alapján leiratja, vagy behajtás végett más törvényhatóságot keres meg, tehát a legegyszerűbb kórházív és esetleg 3—4 korona kórházi költség behajtásával felhasználatik körülbelül 30 fél ív papír, ami más országokban a kórházíven az előjáró hatóság egyszerű czimzésével intéztetik el, mert tisztában vannak azzal, hogy minden hatósági közegnek tudnia kell, hogy mi a teendő azzal az aktával anélkül, hogy arra esetről esetre külön utasították, de nálunk talán rögtön elesapnák azt a főszolgabíró vagy községi jegyzőt, aki előbb agyon nem „van szerencsém”-ezné alázattal jelenteni, —

„kitünő tisztelettel nem maradna tisztelő szolgája” a felebbvalójának, mert a 30 fél ív papír, az idő és munka csak azért szükséges, hogy ezeknek a török világból itt felejtett alázatosági nyilatkozatoknak megtételére minden alkalommal mód nyujtassék.

Minden alispáni hivatalhoz érkezik évenként vagy 700 darab kórházív és gyógydíj-számla, így tehát 21,000 fél ív papíron jelenti ki évenként az egyik alárendelt a másiknak, mit van szerencséje kiváló tisztelettel jelenteni és mit bátorodik mint alázatos szolga betérjeszteni. Ha azt számítjuk, hogy 64 vármegyében mennyi fél ív papír fogy így el a legfelelősebb irka-firkára, kiséül, hogy 134,400 fél ív papírt pusztítanak el az alázatos jelentések, holt ezen egész kiadást, ha a kórházívet egy fél ív papírral megtoldanák és ezen czéltalan irka-firkának véget vetnének egy miniszteri rendelettel! mindjárt mennyi idő, munka és anyag lenne megtakarítva s ezzel is javíthatnák a tisztviselői fizetést.

Ilyen az eljárás csak a kórházívek körül, hát még egyéb dolgoknál, melyeket még mindig a maradiság tart fenn a törvényhatóságoknál.

A nővér.

Malor tábornok, a ki egy festői fekvésű kis városban élvezte jól megérdemelt nyugalmát, gyöngéd apja volt két leányának. Az idősebb, Leonora, tizenhét éves volt, fekete szemű, szép barna lány, akiben csak nagy pezsgést az életkedv, élénkség és vidámság, kaczaja visszhangzott az egész házban.

Legnagyobb öröme az volt, hogy apjának vagy nővéreinek kedvére tehetett volna. A kicsike, vagy a gyermek, a mint két évvel fiatalabb nővérét nevezte, széke, karcsu és bájos volt. Kék szeme álmodozva merült bele a végtelen semmibe. Soha testvérek tán annyira el nem ütöttek egymástól, mint Leonora és Hilda. Hilda roppant érzékeny volt, minden czélzásra előntötte a hullámos vér az arcját. Lórának az volt a szerepe, hogy mindent titokban tartson, a mi Hilda érzékeny lelkét kellemetlenül érintené.

Az estéket hármashban töltötték beszélgetve, muzsikálva, olvasgatva. Néha egy-egy jó ismerősük is ellátogatott hozzájuk. Ha egyedül voltak, a papa mesélt igaz meséket katonaeletéből, a lányok áhitattal hallgatták.

A francia háború egyik epizódját gyakran emlegette az öreg ur. — Súlyosan meg volt sebesülve, csaknem foglyul esett, mikor egy hü barátja megmentette. Aztán lelkes, meleg szavakban szólott erről a hü kenyerespajtásáról. Martel hadnagy volt ez a derék ficzkó. — Azóta már rég a föld alatt pihen, de él egy derék fia, aki persze szintén a katonapályának szentelte magát. Vadász és éppen most tette le az utolsó vizsgáját. Egy évvel ezelőtt anyját is elvesztette szegény Evald Martel. — Meg is hitta az öreg a derék fiút és nagy örömmel várja napok óta. A tábornok már látta őt a nyáron, mikor a lányok fürdön voltak, de ők még nem ismerik. Apjuk annyi szépet, jót

beszélt róla, hogy feszült várakozással tekintenek látogatása elé.

A nagyfontosságú nap elérkezett. Mindenki izgatott volt. A tábornok mindenütt ott volt, sehohsem lehetett megtalálni: annyira el volt foglalva az előkészületekkel.

Hogy a vonat érkezésig valahogy eltöltsék az időt, a tábornok sétát ajánlott. Alig tettek néhány lépést, a tábornok ernyőül szemé fölé tartotta a kezét, egy másodpercig merően nézett, aztán felkiáltott: — Gyerekek, itt van!

Csinos fiatalember közeledett a sétálók felé!

— Ni, kedves Evald, milyen meglepetés!

Aztán a lányok felé fordulva mondta: — Lányok, ime, a mi jó barátunk.

Megrázták a fiu kezét, miközben Hilda fülig pirult. A fiatal tiszt előtt roppant nehéz probléma merült föl. Két szép leány egyenlő igényekkel, egyenlő szépségek kü-

Addig is, míg az államosítás bekövetkezik, ami még nagyon sok idő múlva fog megtörténni, nem csak azért, mert a törvényt megalkotni, amely az ország minden vidékén érvényesíthető legyen, nagyon nehéz, de meg mert a kormánypártnak magának egy nagy része nem óhajtja, az arra való költségeket elosztogatja a delegáció katonatiszti fizetésemelésre, hadi tengerészet, új ágyuk és lövegekre, no még a parlament a gavalléros alapon megállapítandó quotára, addig is tehát, míg az örök béke majdan lehetővé teszi az államosítást, az irka-firka mellett ki kellene a miniszter figyelmének terjedni arra, hogy a tisztviselők személyi felelőssége öregbítessék, pozíciójuk megszilárdítva legyen azzal, hogy életfogytiglan választassanak meg és legfőbb fegyelmi bíróságuk a közigazgatási bíróság legyen.

A személyi felelősség öregbitése alatt értem azt, hogy a tisztviselő, különösen a városoknál, ne legyen a gyűlés, ülés és értekezletek gyámsága alá helyezve, hanem a saját felelősségére intézze a reá kiosztott ügyeket, hiszen most olyan huzavonás ésszomorú állapotokat élünk, hogy egy erkölcsi bizonyítvány, egy külföldi útlevel megszerzése, egy szegénynek egy-két forint segély kiutalása, vagy pláne egy vállalkozónak pénzéhez jutásához nemcsak hetek, de hónapok kellenek, mert annyi idő kell a burokratikus rendszer mellett, míg az a nyomorult akta az előadói, főkapitányi, iktató, kiadói, számvevői, pénztári stb. torturán ke-

lönhözö genrebán. De mikor látta Hilda szerény magatartását, szemérmes pirulását, látta világos szőke haját, a mint a napsugárban megcsillant, mikor belenézett abba a két csillagba: eldőlt a kérdés és Evald tudta, mi lesz vágyainak czélja.

Evald csakhamar állandó vendég lett a tábornok házában. Sose beszéltek róla se ők, Evald és Hilda, egymás között, se a két testvér. Ugy is tudták, érezték, hogy szeretik egymást. Néha aggódva nézett Hilda a nővére. Ugy tetszett előtte, hogy Lóra komolyabb, hallgatabb lett. Egyre jobban eltűnt arcáról a pir. És ha Evald beszélt vele, olyan furcsa módon viselkedett, nyugtalanzkodott.

Evald csak Hildát látta és a tábornok nem látott semmit, csak álmait, a melyek egyre jobban alakot öltenek.

Egy este — már egy hónap telt el Evald megérkezése óta, a ki egész szabadságát a tábornokéknál töltötte — a tábor-

resztül esik s ennek a rengeteg gyűlés és ülésnek nincs értelme, annál kevésbé, mert azokon többnyire a vagyonos, vagy a koruknál fogva ráérő emberek vesznek részt s a tisztviselő észrevétlenül s talán akaratán kívül ezen gyűlés, ülés és értekezletet uralók alárendeltjévé válik annyira, hogy ezeknek helyeslő szemhunyorítása nélkül még köhinteni sem mér.

De a személyi felelősség csakis úgy és akkor lehetséges, ha a tisztviselő szilárd talajon áll s tudja, hogy az egyéni hiúságból eredő áramlat nem fogja irányíthatni existenciáját, vagyis hogy az önkormányzatnak is elégtétessék, választassék az a tisztviselő s hogy a kor kivánságának is elégtétessék, életfogytiglan legyen választva.

És természetes, hogy a legfelsőbb fegyelmi bírósága, a közigazgatási bíróság legyen, mert akkor a törvényt végrehajtja azokkal szemben is, a kiktől most bocsánatot kell kérnie, hogy valamely ügyben megmerte idézni, vagy fel merte hívni kötelessége teljesítésére, mert ha ezt nem teszi, befolyását érvényesíti és már előre is elkészíteti a hivatalvesztést kimondó miniszteri határozatot, még a mielőtt a fegyelmi vizsgálat valamely kicsinyes és hájánál fogva előrangotott okért meg lesz indítva.

Azzal, hogy Széll Kálmán az alispánok és főszolgabírák fizetését, illetve fuvar-átalányát felemeli és az irka-firkát némileg korlátozza, még nem ér el alig elégséges közigazgatást sem.

nok leányaival ült a kertben, magához vonta Lorát és simogatni kezdte fekete haját.

— Nos, kedves leányom, nem járnak-e úgy néhanapján furcsa gondolatok a fejedben? Nem szeretnél-e valakivel együtt felröpülni az égből a nagy boldogságtól? Nincs valami édes titkod? Légy őszinte? Apáddal beszélj.

Hamarjában nem jött válasz a nagy kérdésre. Felhőfoszlány vonult el a hold előtt, az arcok sötétben voltak. Végre Lóra megszólalt, határozottságot igyekezve adni hangjának.

— Én azt hiszem, apa, ezt a boldogságot egy szőke kis leány számára osztotta ki a sors, aki hallgatag fogadja a nagyszerecsent. Ő ezekről az édes érzésekről bővebb fölvilágosításokkal szolgálhat.

Hanem ha az irka-firka édes testvérét, az ülés, gyűlés, értekezleteket korlátozza, a tisztviselők pozícióját megszilárdítja, a fizetéseket a megtakarított papiros, az ülés, gyűlés és értekezleteken elfogyasztott fűtőanyag, gyertya, gáz, villany árából emeli csak, akkor is óriási nagyot lendített a közigazgatás jóvátételén addig is, míg — amint említém — az örökbéke bekövetkeztével az állami közigazgatás megvalósul.

Az örökbéke megteremtésében — míg érdekében a nagy halhatatlan Jókai Mór fáradozott — biztunk egy keveset, de mióta ő is báborúságot vett a nyakába, oda a remény-ségünk.

Egyebekben üdvözljük Széll Kálmán miniszterelnököt, hogy már ez alkalommal is leütötte a hétfejú sárkány egyik koponyáját.

Bathányi beszédének vándorutja.

— Saját tudósítónktól. —

A fumei kormányzó palotából kiinduló Bathányiellenes mozgalomra vonatkozólag Fiuméből a következőket írják nekünk:

Bathányi elmondotta a Házban beszédét, de ezt megelőzőleg érintkezésbe lépett egy fumei lappal, arra kérve annak szerkesztőjét, hogy beszédét teljes szövegében közöljék. A szerkesztő ezt kész örömmel megígérte, így tehát a beszédet elküldték. Hogy a lapban miért nem jelent meg, az a szerkesztő dolga.

A fumei kormánypárt vezető emberei erre Bathányi beszédét egy ottani nyomdában kinyomatták, már-már a nyomtatványok készek voltak, midőn a nyomda értésére adta a vezetőknek, hogy nem hajlandó az elvállalt munkát teljesíteni. Hogy miért, erre nézve tán a kormányzó, vagy közegei adhatnának felvilágosítást. Így tehát nem maradt más hátra, minthogy a beszédet Triesztbe vitték, ott kinyomatták és Fiuméba, csak hogy ekkor megindult a sarkatura — rendőri igazolványt követelve — míg végre hosszú huzavona után a választók megkaphatták képviselőjük beszédét.

A jog, törvény és igazság korszakában még sem járja, hogy egy magyarországi gyűlési képviselőnek a képviselőházban elhangzott beszédét kerületének városában ki ne lehessen nyomtatni és a választók kénytelenek egy külföldi nyomdában elkészült munkából képviselőjük nézetével megismerkedni.

POLITIKAI HIREK.

A külügyminiszter Budapesten. Goluchowski Agenor gróf külügyminiszter vasárnap este Budapestre érkezett Mérez osztálytanácsossal. A külügyminisztert hétfőn a király magánkihallgatáson fogadta.

A költségvetési vita. A képviselőház előreláthatólag már a csütörtöki ülésben megkezdi a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalását. — Ugy az általános vitában, mint a részleteknél többen fel fogják szólalni a kormánypárt részéről is. A függetlenségi párt első szónoka Kossuth Ferencz lesz, ki különösen az Ausztriával fennálló gazdasági viszonyokat fogja fejtegetni; kivüle azonban a pártnak más tagjai is beszélni fognak.

Magyar konzervatív párt.

— Távirati tudósítás. —

Lapunk egyik munkatársának volt alkalmá a szabadelvű párt egy régi bajnokával beszélni, aki körülbelül a következőkben jellemezte a mostani politikai helyzetet:

„Magam is azt hiszem, hogy a választásokig nem lesz semmiféle személyváltozás, hogy azután lesz-e, azt ma még bajos volna megjósolni, bár olyan a helyzet, hogy a személyi kérdéseket akkor már nem lehet igen elodázní. Most naponta folynak tárgyalások, melyekben a mai kormánypártban képviselt összes frakciók részt vesznek. Minap még báró Feilitzsch, báró Bánffy Dezső veje is jelen volt ilyen tárgyalásnál.

Valami válságnak előbb vagy utóbb be kell következni; de ma már nem félek, hogy ez a szabadelvű elemek kiválását fogja jelenteni, sőt azt hiszem, hogy éppen az ellenkező fog megtörténni. Ki fognak menni vagy ötvenen. Ezek alatt nem a nemzeti pártot értem, mert meggyőződésem, hogy Horánszky, Apponyi és a párt zöme meg fognak maradni a szabadelvű táborban; magától Horánszkytól tudom, hogy ő megnyugszik az új rendben. Egy része a volt nemzeti pártnak és velük néhány rokon érzelmű régibb párttag azonban ki fog válni és alighanem az Ugronpárttal egyetemben meg fogja alapítani a magyar konzervatív pártot, melynek illetékesen vagy 60—70 tagja lesz. Ha ezen a krízisen átesünk, alighanem gyorsan fognak végezni a személyes kérdésekkel.

En az összes ellenkező kijelentések dacára ma sem tartom lehetetlennek, hogy egy Horánszky, mint Szilágyi helyet találjanak a kabinetben. Utóvégre a reszortminiszterek személyének megválogatása nem annyira a király, mint a miniszterelnök dolga és ha mi Szilágyi érdekében a sarkunkra állunk, majd csak a sarkára áll a miniszterelnök is, ki utóvégre nem áll olyan erősen, hogy egy Szilágyi kebelbeli oppozícióját elbirja. Egyebeket nem akarok mondani, mert nem akarok készülő dolgokat előzetes híresztelésekkel lefontani. A bekövetkezendő válságtól a párt és a parlamenti viszonyok gyógyulását várom. A konzervatív pártot pedig szükségesnek tartom, hogy valahára tisztába jöjjünk azzal, hogy Magyarországon kit hová lehet sorozni.

VIDÉK.

Apagyilkosság. Borzalmas gyilkosságról értesít dombai levelező k. Egy erkölcsileg teljesen elzüllött fiu apagyilkosságot követett el. A rémes esetről, mely az egész vidéken óriási felháborodást keltett, a következő tudósítást kaptuk: Egy csinos leánynyal vadházasságban élt Balabár Péter, dombai parasztgazda. Édes atyja, a falu egyik legtisztességesebb embere, ki a szabadságharcz több csatáiban vitézségével örök babérokat szerzett s kinek ősz fűrtzeit az egész falu apraja-nagyja, sőt a környékbeli lakosság is tisztelte — fiával a vadházasság miatt folyton czivódott. Tegnap este az öreg a fia lakására ment, hol komolyan, szép szóval felszólította őt, hogy vagy vegye feleségül a leányt — törvényes nevet adva feleségének — vagy menjen más határba lakni. Ne állítsa pellengerre a család és a rokonok tisztességét. A fiu eleinte mosolyogva hallgatta atyjának kifakadásait, de mikor az asszony is segített a szidalmazásban, a fiu annyira felbőszült, hogy az ajtó mellett heverő baltát felkapva, agyonütötte édes atyját.

A kutba ugrott. H. Bözörményből írják: Február 20-án reggel 7 órakor a vasútállomáshoz kirendelt rendőrnek, Balogh Istvánnak az utasok azt adták hírrül, hogy a fürdőkert előtt levő nyitott kut vályujában egy pár csizmát, kalapot és botot láttak. A rendőr a kuthoz sietett s beletekintve, a vízben egy emberi főt látott. Felsietett a városházához jelentést tenni, mire dr. Veress Menyhért orvos, halottkém s a csendbiztos kimentek a kuthoz s a téglafalás, gémes, mély kutban levő holt embert kihuzatták. Ráismertek az öngyilkos személyében Kiss Gábor ácsmesterre. A megejtett nyomozás a következőket derítette ki: Kiss Gábor 69—70 éves iparos valaha jómódu ember s igen felkapott iparos mester volt. Nejétől már régóta elvállva élt. A Singer Márton házában lakott a fiával: Kiss Gábor kerégyártó iparossal. Oly szegények voltak, hogy Singer még lakbért sem vett tőlük. — E mellett az itókát is szerette az öreg, aki e miatt egészen elzüllött s nagy nyomorba jutott. Az öreg Kiss Gábor febr. 19-én oda volt Zsuzsánna napozni, ugy d. u. 2—3 óra közt részegen érkezett haza. Mivel asszony nem volt a háznál, a fia — ki otthon dolgoztatott — melegített neki ételt, amit együtt fogyasztottak el. Ezután az öreg lefeküdt. Nem vette észre azonban, hogy hajnalban felkelt s elment hazulról. Mivel az öngyilkosság ténye kétségtelennek bizonyult, kül-erőszak nyoma nem volt a testen, így nem bonczolták fel. A városi kórházból temették el.

Tragikus találkozás.

— Saját tudósítónktól. —

Az élet apró jelenségei között gyakran fölbukkanik egy-egy, a mely erősen megrádjaja a képzeletet és megrázó hatással van.

Ilyen az, amelyről rumai levelezőnk számol be az alábbiakban.

Boldog családi életet élt Bene Mihály bánlaki lakos, boldogságát azonban megirigyelte a sors, mert a hogy neje ez előtt 3 évvel elhalt, azóta folyton érte a csapás. Nejének halála után egy 16 éves leánya és két kis fiugyermeke maradt, kiknek nevelése igen sok gondot adott neki. Hosszas gondolkodás után elhatározta, hogy megnősül, legalább legyen, a ki a gyermekekre gondot visel. Az új asszonnyal azonban valóságos ördög került a házhoz, a ki Benének csendes otthonát pokollá változtatta. A gyermekeket folyton ütötte-verte, a miért napirenden volt a czivakodás a házastársak között. *A rossz bánásmód következtében elhalt kiscsibik fia is és egy évvel ez előtt megszökött a leánya is hazulról.* Leánya eltűnése végkép elkésé-ritette Benét, kerestette mindenfelé, de nem tudott nyomára akadni. Időközben elzavarta nejét is a háztól — a ki szerencsétlenségének okozója volt s egyedül élt a 14 éves fiával, a kit iskolába járatott, csupán egy öreg nécselédet tartott a háznál.

Azóta, hogy nejét elzavarta, az volt minden vágya, hogy leányát feltalálja és haza vigye. A múlt év őszén az előjáróság-hoz egy hivatalos levél érkezett, melyben Bene Maris után felmerült kórházi ápolási költség megtérítését kérték Slavóniából. Az előjáróság közölte ezt Benével, aki a nyert adatok alapján elindult, hogy leányát felkeresse. Összebarangolta fél Slavóniát, míg végre megtudta, hogy leánya Rumán van. Hogy megérkezett Rumára, kipuhaltotta a keresett házat s mikor beesteledett, elment oda. *Bene alighogy belépett a fényesen kivilágított szalonba, a legelső a kivel találkozott — leánya volt.* Az apa és leánya a hogy szembe kerültek, néhány perczig szótlanul néztek egymásra, miközben az apa elsápadt és összeesett. Benét kivitték rögtön a leánya szobájába, a hová a leány orvost hivatott, de már nem lehetett rajta segíteni, mert szívzélhülés következtében, — a mit a vizontlátás fájdalma idézett elő, — még azon éjjel meghalt, leányának karjai között.

Bene holttestét aztán beszállították a kórházba, honnan másnap temették el. *A holt testet csupán a leánya kísérte ki a temetőbe, a ki, mikor a temelésről visszatért, bezárkózott szobájába és megmérgezte magát.*

SZINHÁZ.

Gallyasi Paula fellépte. Ki ne emlékeznék Gallyasi Paulára, arra a kedves kis subrettre, aki pár év előtt olyan hamar férközött a debreczeni közönség szívéhez? A kis Paula azóta elkerült tőlünk, más vidéken, más színházakban babér omlott a lábai elé s a véletlen, vagyis inkább szíve szerelme most újra visszahozta hozzánk. Felesége lett szintársulatunk kiváló baritonistája: Környei Bélának s azóta csendes boldogságban, elhúzó-dottan, feltűnési vágy nélkül élnek együtt. Komjáthy János színigazgató azonban nem az az ember, aki, ha

tudja, hogy egy ilyen kiváló énekesnő van a közelben, meg ne nyerje egyik vendégszereplésre. Megnyerte Gallyasi Paulát is, aki holnap fellép a Gésák operett Mimoza szerepében, ugyanabban a szerepben, amelylyel Aradon annyira megnyerte a közönség tetszését. Növeli fellépése érdekességét, hogy szinpadri partnere is fiatal férje: Környei Béla lesz.

Sárosi Paula marad. Sárosi Paula szintársulatunk kis szubrettje újra megmarad a társulat kötelékében. Az ellentétek kedvező elintézését nyertek s továbbra mi sem áll utjában annak, hogy a szinpadri működését folytathassa. Tegnap már részt vett a próbákon és a héten a Görög rabszolgában újra ő játssza Iris szerepét.

Perényi Margit Nagyszalontán. Perényi Margit, szintársulatunk kiváló subret primadonnáját mint örömmel értesülünk, a nagyszalontai kaszinó meghívja március hó 4-én, tehát a jövő vasárnap a Kossuth szobor javára tartandó hangversenyére. Komjáthy János igazgató nemes szívet is dicséri, hogy a kisasszony elmehet a hangversenyre, mert az ő közvetítésével történt, hogy a vasárnapra kitűzött Liliom Klárinak egyik szerepét, melyet Perényi szokott játszani, Szabó Irma urhölgy, szintársulatunk ünnepeit naivája vette át szíveségből. Hisszük, hogy Perényi Margit dicsőséget fog szerezni ebben a derék alföldi városban színházunknak.

*** Csillag Teréz távozása.** Ismeretes, hogy Csillag Teréz, a Nemzeti Színház kitűnő művésznője és a színház vezetősége közt már hónapok óta lappangó válság van. Ez a válság nemcsak hogy el nem simult, de egyre jobban kiélesedett, úgy hogy a művésznő, megbízható értesülésünk szerint, el fogja hagyni a Nemzeti Színházat.

Műsor: Kedden, február 27-én „B” bérletben *Mozgó fényképek*, Blumenthal nagy sikert aratott vígjátéka.

Szerdán, február 28-án két előadás. Délután 3 órakor ifjúsági ingyen előadásul a *Czifra nyomoruság*, eredeti színmű Csiky Gergelytől. Este C bérletben *A Gésák, vagy egy japán teaház története*, operette 3 felvonásban Sidney Jonostól. Új szereposztással, Gallyasi Paula és Perényi Margit vendégfelléptével.

Csütörtökön, március 1-én A bérletben *Halókokcsik ellenőre*, Bisson kaczagatáé vígjátéka.

Pénteken, március 2-án B bérletben *Görög rabszolga*, Sidney Jónes fényes kiállítású balettooperettje.

Szombaton, március 3-án C bérletben *A 47-ik cikk*, nagyhatású színmű 4 felvonásban.

Vasárnap, március 4-én két előadás. Délután 3 órakor félhelyárakkal Dóczy József eredeti népdramája *Liliom Klári*. Este rendes helyárakkal bérletszünetben *Sulamith*, zsidó dalmű 4 felv.

Osztrákok a magyar ipar ellen.

— Távirati tudósítás. —

Az alsó-ausztriai iparkamara. — mint nekünk Bécsből táviratozzák — beadványt intézett az osztrák kereskedelmi miniszterhez, a melyben kéri, hogy Ausztria bojkottálja a magyar ipart

épp úgy, mint a hogy a magyarok bojkottálják az osztrák ipart. Hivatkozik az alsó-ausztriai iparkamara arra a Magyarországon megindult mozgalomra, hogy a magyarok lehetőleg csak magyar ipari czikkekkal fedezik szükségleteiket és kifejti, hogy e mozgalommal szemben az osztrákok nem tehetnek egyebet, mint hogy ők viszont meg nem vesznek magyar czikkeket, főleg az iparkamara egy konkrét példát annak az illusztrálására, hogy az osztrák ipart mennyire kiszorítják Magyarországból.

Nemrég a kassa-joderbergi vasut pályázatot hirdetett nek szállítására. Több osztrák gyáros ajánlatot adott be, de a kassa-oderbergi vasut az ajánlatokra azt felelte, hogy nem veheti azokat figyelembe, mert van Magyarországon elég vállalat, mely sineket gyárt és a vasut nem óhajt osztrák gyártmányokat igénybe venni. a mig magyar gyártmányokkal fedezheti szükségleteit. Ezt a panaszos iparkamara annál sérelmesebbnek tartja, mert a kassa-oderbergi vasut vonalának egy jelentékeny része osztrák területen van.

No hát hadd haragudjanak csak az osztrákok. *Minél jobban haragszanak ők, annál jobban örvendünk mi.* És csak azt kívánjuk, hogy Magyarországon mindenki kövesse a kassa-oderbergi vasut példáját.

UJDONSÁGOK.

*** Választás a gör. katolikusoknál.** A görög kath. egyház tegnap, azaz f. hó 25-én délután 4 órakor tartotta szervezkedő gyűlését. A nagyszámú gyűlésen az egyház ügyészi állásának betöltése is tárgyal volt kitűzve, mely állásra városunk egyik tekintélyes s törekvő fiatal ügyvédje: Dr. Kálmánczhelyi József egyhangulag megválasztott. A választás megejtése után megválasztott ügyvéd a megjelenésre küldöttségileg felkérte, kit is megjelenésekor viharosan megéljeneztek.

*** A Polgári Kör közzgyűlése.** A debreczeni Polgári Kör évi rendes közzgyűlését, a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta meg. A közzgyűlést Roncsik Lajos városi tanácsnok, mint a Kör elnöke, egy a töle megszokott tartalmas beszéddel nyitotta meg, visszatekintvén abban a kör egyéves multjára és azon eseményekre, melyek annak működésének kiemelkedő pontjait képezték. Az elnöki megnyitó után Haranghy György főjegyző olvasta fel a választmány évi jelentését. A jelentést, mint a kör multjának egyik történeti adatát a közzgyűlés irattárba tétetni határozta. Olvastatott Dávid Mihály pénztárnok jelentése, a mely szerint a kör bevétele az 1899-ik évben 2848 frt 99 kr., a kiadása 2239 frt 94 kr. volt, a pénztár maradvány 607 frt 99 kr. tagsági díj hátralék ájtott a jelen évre 450 forint. A pénz-

tárnok számadását a számvizsgáló-bizottság teljesen rendben találta, miért is a szokásos felmentvény megadása mellett a közzgyűlés elismerést és köszönetet szavazott. Az 1900. évi költségvetése 6878 kor. 88 fill. bevétellel 4793 kor. 47 fill. kiadással és 2085 kor. 41 fill. felesleggel állapított meg. — Roncsik Lajos elnök tisztársai nevében megköszönve a bennök helyezett bizalmat, beadta a maga és társai lemondását. Azonban a közzgyűlés a titkos szavazást mellőzte és egyhangulag közfelkiáltás útján elnöknek: Roncsik Lajost, alelnöknek: Kéky Sándort, főjegyzőnek: Haranghy Györgyöt, pénztárnoknak: Dávid Mihályt, könyvtárnoknak: Imre Jánost, aljegyzőnek: Pap Józsefet, gazdának: Hauer Bertalant választotta meg. A 24 választmányi tagot szintén közfelkiáltás útján választotta meg a közzgyűlés. — Több tárgy nem lévén a gyűlésnek, elnök megköszönve a maga és tisztársai nevében a bizalmat, a tagok lelkes éljenzése közt a gyűlést bezárta.

*** Véres kardpárbaj.** Tegnap délután 3 órakor a lovassági laktanya vivótermében véres kardpárbaj folyt le. Suchán Elemér hirlapíró, tartalékos tiszt és Mocsáry Miklós joghallgató verekedtek meg egymással. A párbaj karddal, súlyos feltételek mellett folyt le s végeredményében Suchán Elemér jelentéktelen és a Mocsáry Miklós súlyos sebesülésével ért véget. Suchán ugyanis a párbajban Mocsáry jobb kezének a mutatóujját metszette el. Okot a párbajra Mocsárynak néhány nap előtt megjelent satirikus röpirata adott.

*** Kövesdy János hagyatéka.** A néh. Kövesdy János f. évi január 30-án kihirdetett végrendelete 9-ik pontja szerint az örökgyógyó halálakor már működésben levő helybeli jótékonycélu vagy közművelődési tiz rendbeli egylet és intézet részére hagyományozott azon 5000 frtot, vagyis 10.000 koronát, melyre vonatkozólag az örökgyógyó a részesülők kijelölését és arány megállapítását, nekem, mint régrehajtójának tette kötelességemmé, az arány megállapítása mellett a következőleg osztom fel: 1. A debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskolával kapcsolatos tanítónőképezde, az általam külön kiadott értesítés szerint Kövesdy János jutalomdíj alapra kapni fog a kiosztandó összegből 3500 koronát. 2. A debreczeni izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet hasonló célra 800 koronát. 3. A debreczeni jótékony nőegylet. Kövesdy János népkonyha alapra 1000 koronát. 4. Az ág. hitv. ev. női filléregylet 500 koronát. 5. A Páli Szt. Vincze egylet 500 koronát. 6. A debreczeni zenede 1000 koronát. 7. A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesülete 900 koronát. 8. A debreczeni önálló munkások betegsegélyző pénztára 800 koronát. 9. A debreczeni főiskola joghallgatóinak segély egylete 500 koronát. 10. A debreczeni főiskola hittanhallgatóinak segélyegylete 500 koronát. Ezen kijelölés és arány megállapítás az örökgyógyó általam legjobban ismert intencziójának megfelel s változást csak annyiban szenvedne, a mennyiben

valamelyik kijelölt fél a hagyományt nem fogadná el. A kijelölt hagyományosokat a feltételek közlése mellett külön is értesíteni fogom, a kir. járásbírósnak, mint hagyatékbi bíróságnak halasztás nélkül bejelentem, a hagyományokat pedig a végrendelet szerint az örökhatáronak folyó évi január 27-én bekövetkezett halálától számított egy esztendő alatt fogom kifizetni. *Szilágyi Károly*, néh. Kövesdy János végrendeleti végrehajtója.

*** A közvilágítás rendezése ügyében** eddig a kis és nagy bizottságok döntöttek — Még a héten a jog- és pénzügyi-bizottság is tárgyalás alá veszi a kettős bizottság jelentését, hogy javaslatát a tanácshoz elkészítse. A jog- és pénzügyi-bizottság ülése után a tanács teljes ülést tart s meghozott határozati javaslata után az összes munkálatok eredményét kiosztják a törvényhatósági bizottság tagjai között, hogy a rendkívüli közgyűlés előtt tanulmányozhassák. A rendkívüli közgyűlést, amely kizárólag a közvilágítás ügyét tárgyalja, márczius hó 16-án tartják meg.

*** Polgári kör társas-estélye.** A debreczeni polgári kör tagjai közelebbi társas-estélyt tartanak. Értesülésünk szerint ugyanis e hó 28-án, azaz holnap este társas vacsorára gyűlnek össze Hauer Bertalan szállodájában. Erre a társas-estélyre a kör tagjai közül már számosan jelentkeztek.

*** Gyászjelentés.** Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, szeretett anyánk, nagy- és dédanyánk Özv. Heinrich Ignáczné született Trelezky Francziskának hosszú szenvedés után, f. évi február hó 25-én d. u. 1 órakor 79 éves korában történt elhunytát. A szeretett elhunytak földi részei e hó 27-én d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint az István-malom telepén lévő igazgatói lakásból, a Szent Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent miseáldozat f. évi márczius 1-én d. e. 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Mely szertartásra rokonainkat és ösmerőseinket tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1900. február hó 25-én. Heinrich Sándor nevével Herrl Ilkával és gyermekeivel Ilona, Gyula és Giza. Heinrich Josefa férjével Mayer Emillel és gyermekei Jenő, Olga férjével Böhm Ferenczcel, leánykájuk Lili, Béla és Géza. Az örök világosság fényeskédjék neki!

*** Egy kényelmes 4 szobás, 1 előszobás és mellékhelyiségekkel ellátott uri földszinti utcái lakás** Hatvan utca elején 4-ik szám alatt május 1-től kiadó. Értekezhetni a fentírt szám alatti háznál lakó tulajdonossal.

*** Hítközségi képviselőtestületi választások** A f. hó 25-én megejtett választás alkalmával a debreczeni aut. orth. izr. hítközség képviselőtestületébe beválasztottak: Friedmann Ábrahám, Fürst Ignácz, Grósz Sámuel, Gelberger Dávid, Goldstein Péter, Gyémánt Salamon, Hartstein Lipót, Jungreis Jakab, Kohn Sámuel, Klein Ignácz, Klein Miksa, Kolb Lázár, Knöpfler Simon,

Péterffy Benő, Stark Márton, Stark Ignácz, Schwarz Fülöp, Tafler Ignácz, Weinberger Bernát, Weiszbrun Sámuel és Weisz Dávid, Póttagok. Fried Herman, Gutfreund Izidor, Kolb Jakab, Kupfer Ignácz, id. Schwarz József és Stern Herman.

*** Röpirat Debreczen közvilágítása ügyében.** Értesülésünk szerint Balogh Mihály, Debreczen város főmérnöke a közvilágítás rendezése ügyében röpiratot dolgozott ki. A röpirat holnap jelenik meg. Bőven foglalkozik a kérdéssel és végeredményében kettős megoldást proponál. Vagy házikézelést, vagy az augsburgival újabb szerződést. Nem ismerjük a röpirat tartalmát és indokait, de ahogy értesülésünk Balogh Mihály erősen érvel a házikézelés mellett, mert a város régebbi szerződésében nem biztosított a jelen időszakra magának rendelkezési jogot. Már pedig inkább házi kezelésbe vegye a város a közvilágítást vagy az augsburgi részvénytársasággal kössön szerződést, mint bizonytalan eredménnyel járó per következményeinek tegye ki magát.

*** Ideiglenes templom.** Bérletre keresetik a gör. kath. egyház részére egy külön udvarral bíró nagyobb épület. Szíves ajánlatok a lelkészi hivatalhoz (Piacz u. 75. sz. intézendők.

*** A kegyesrendiek estélye.** A kegyesrendiek debreczeni rendháza a farsang utolsó napja alkalmából tegnap este társas estélyt rendezett, amelyre közéletünk notabilitásai közül számosan voltak hivatalosak. Az estélyen *Simonffy Imre* kir. tanácsos, polgármesterrel élén a városi tanács tagjai is részt vettek.

*** Nyilvános nyugtázás.** A debreczeni czipész ipar-társulat által folyó évi febr. 11-én tartott, tánczszal egybekötött társas estélye alkalmából a következő felülfizetések eszközöltettek: Dr. Wolafka Nándor, Urbanovics Miksa, Kohn Lipót, Weidner Gusztáv, Szilágyi György 10—10 kor. — Cziczó Lajos 8 kor 40 fill., Grünberger Ignácz, Nemes Gábor, Kandra Mihály 6—6 kor, Tóth Kálmán, Reichmann Ármán, Keiner Herman, Schwarz Vilmos, Lusztig Mór 5—5 kor. Dóczy Gedeon, Ábrahám László, dr. Körösy Kálmán, Kormos Gyula, Hirschfeld Ármán, Dávidházi K. özv. Ambrus J. né, Weidner J., Róth J., Hoffer Ferencz, Fischer Menyhért, Kupecz Mihály 4—4 kor. Kovács Kálmán 3 kor. 60 fill., Varkoly József 3 kor. 20 fill. Materny Lajos, Kovács István, Varga István, Gebauer Károly, Stiber János, Jakab Károly 3—3 kor. Morvai Sótér, Schaff János kor. 2.40—2.40. Kozmatelky Csath Zsigmond, dr. Botz Elek, Kálnai Lipót, ifj. Kostya János, Liener Sámuel, Simon Imre, Lechner Károly, Szilágyi János, Koharczky Pál, Kleinfeller Károly, Stempel Mihály, Glück Géza, Kecskés Péter, Cziczó János, Farkas József, Bartha Kálmán, Lókody Sándor 2—2 kor. Sipos Gyula, Répánczy Károly, Retezár Dezső, Benedek Árpád, Bartus Lajos, Reisch Antal, Nagy Miklós 1.20—1.20 kor. — Matulla Ede, Hasenöhr

Alajos, Leiner Emil, N. N., Nánásy József, Dobos István, Lukács Antal 1—1 korona. — Grammantik Ferencz, Sonnenscáein Mór, Pásztor Albert, Veres József, W. J. 80—80 fillér. — Tóth Mihályné, Zaharánszki Emilia, Szikszay János 60—60 fillér. N. N., N. N., N. N., 10—10 fillér. Fogadják szíves adakozásukért leghálásabb köszönetünk nyilvánítását. A czipész ipartársulat nevében: Weidner Gusztáv, társ. elnök, Széplaky József, társ. jegyző, vb. elnök.

Mulatságok sorrendje.

Márczius 3. A kereskedő ifjak táncmulatsága a Bika disztermében.

Márczius 3. Stern József és testvére kefégyári munkásainak tánczigalma a Margit fürdőben.

Márczius 8-án. Vendéglősök és szállodások bálja a Bika disztermében.

Márczius 15. az 1848-49-es honvédek bálja a Korona vendéglőben.

Márczius 15. A *Petőfi dalkör* társasvacsorával egybekötött estélye a Bika szálloda disztermében.

TÁVIRATOK.

Szell Kálmán a vidéki városokról.

Budapest, február 26. Ma dél előtt Deseffy püspök vezetésével egy torontálmegyei küldöttség jelent meg audiencián Szell Kálmán miniszterelnöknél. A küldöttség a Béga hajózhatóvá tétele ügyében kérte a miniszterelnök pártfogását, a mit ez készséggel meg is ígért. Szell Kálmán a küldöttségnek adott válaszában egy oly kijelentést tett, mely a vidéki városokra nézve rendkívül nagy jelentőségű.

— *Itt az ideje immár, hogy a vidéki városokat felvirágoztassuk, — mondá a miniszterelnök — Sok kitűnő erő és becses anyag hever ott kihatlanul, melyeket végre érvényesíteni kell. Adja Isten, hogy ebbeli törekvésemet siker kísérje!*

Transvaal.

London, febr. 26. A Reuter ügynökség jelenti Kimberleyből: Egy ide érkezett benszülött azt jelenti, hogy a burok nagy számban táborát ütöttek Fouteen-Streams mellett. Két ágyujok, köztük egy nehéz kaliberű, továbbá sok szekerek van és elpusztítottak egy hidat.

Fölgyújtották a burok táborát.

London, február 26. A „Times” a következő paardebergi táviratot közli e hó 21-éről: *Az angolok fölgyújtották a burok táborát, úgy, hogy a*

buroknak lehetetlen volt napközben ott maradniok. Így a burok most a Modder folyó medrére, helyesebben szólva egy két mértföld hosszú, 150 méter széles és 150 méter mély csatornára vannak utalva. A folyó medre azonban jó védelmet nyújt a buroknak. Cronje bőven el van látva élelmi szerekkel. *A több napos szakadatlan ágyuzás dacára mégis kitart, noha megmenekülnie lehetetlen.*

London, február 26. A „Times“ Lourenco-Marquezen át táviratot kapott, amely szerint a pretóriai hivatalos körökben nagy rémület uralkodik. Kedden Botha Louis tábornok állítólag azt táviratozza Colensoból, hogy a bur sereg kimerült és nem képes tovább védekezni, kérjen tehát az elnök békét. Cronje helyzetét állítólag reménytelennek tartják. A jelentés szerint Steyn azt táviratozza Krügernek, hogy Oranje szabad állam polgárai a köztársaság minden hasznavehető emberét a nemzetiségre való tekintet nélkül a harctérre rendelték. Nézete szerint a köztársaságok hadereje a megsemmisülésnek néz eléje, tehát kéri Krüger elnököt, hogy azonnal indítsa meg a békealkudozásokat. A Mafekinget ostromló csapatok között állítólag elégedetlenség kezd lábrakapni. Azt mondják — a Times jelentése szerint, hogy jobb volna, ha farmjaikat védelmeznék, le akarják tenni a fegyvert és visszatérni otthonukba.

London, február 26. A Timesnak jelentik Colensoból 24-iki kelettel: Csak két mértföld van még előttünk, hogy Ladysmithtel érintkezessünk. *De utunknak ez a hátralévő része a legrosszabb és nagyon kemény ütközetre kell készen lennünk.*

Lobkovitz herceg házassága.

Budapest, febr. 26. Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok ma délelőtt fél 11 órakor egybekelt báró Edelsheim Gyulai Lipót özvegyével, született Kronau Friderikával. Az esketés a budavári helyőrségi templomban ment végbe. A templom előtt nagyszámú közönség várakozott, amely be akart jutni; különösen hölgyek voltak sokan, de a templomba senkit sem eresztettek be. Fél 11 órakor 3 kocsis robogott a templom ajtaja elé. Az elsőben ült a két tanu, Koller ezredes, a hadtest vezérkari főnöke és gróf Szirmay huszárkapitány, a hadtest parancsnok hadsegéde. A másodikban volt a menyasszony egyedül. A harmadik kocsiban ült aztán Lobkovitz herceg. Amint a

mátkapár és a tanuk bementek a templomba, az ajtót rögtön bezárták, hogy senki se juthasson be. Az esketési szertartást Ványa Ferencz végezte. Esküvő után Lobkovitz és neje a herceg közeli lakására hajtottak. Odament Ványa prépost is dejeunerre.

Az angol királynő utazása.

London, február 26. Hivatalosan jeleztük, hogy most már elrendelték az előkészületeket a királynő Bordigherába utazására.

Merénylet a Podmaniczky-utcában.

Budapest, febr. 26. Mucsi Ruppert asztalos az elmúlt éjjel nyugodtan ment hazafelé a Podmaniczky-utcán. Mikor a sziv-utca sarkára ért, valaki hátba szurta, úgy, hogy Mucsi rögtön összerogyott. Ugy látszik, a merénylet bosszu műve volt. Mucsit, a kinek a sebesülése igen súlyos bevitték a mentők a Rókus kórházba. A tettest még nem sikerült elfogni. Mucsit eddig nem lehetett kihallgatni, minthogy eszméletlenül fekszik a kórházban.

Püspöki konferencia.

Budapest, febr. 26. Vaszary biboros hercegprímás, márczius 3-ikára, szombatra összehívta a püspöki konferenciát.

Budapesti tőzsde.

Budapest, febr. 26. Buza áprilisra 7.46. Buza okt. 7.73., Rozs áprilisra 6.32, Zab áprilisra 5.01., Tengeri májusra 1900. 5.09., Repcze szept. 12.30.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Zsaroló szabó. Szegény Krausz Márk fiatal szabó-mester dehogya is gondolta volna, hogy az a 34 forintos felöltő, melyet ő oly sok gondnal és csinnal készített Breur Biró Lajosnak, a vádlottak padjára juttatja. Pedig úgy történt. Két hónapig hiába járt adósának lakására, pénzt nem kapott. Végre megírta neki, ha nem fizet, leveri rajta az utcán. Haupt törvényszéki bíró tanácsa ítélkezett ma ebben az ügyben. Miután a panaszos, közben a sok bajt okozott felöltőt visszadta, Polgár alügyész rövid vádbeszéde után a törvényszék 10 korona pénzbüntetéssel sujtotta a zsarolás kísérletével vádolt szabót. Az ítélet jogerős.

§ Korozott gyógyszerészné. Sokat irtak pár hónap előtt a lapok Csorba Árpád fiatal, szép feleségéről, a ki kuczió szédelgéseket követett el. Állásokat ígért s ezen ürügy alatt óvadékokat szedett fel 24 álláskezesőtől, a kiket összesen 31.670 korona erejéig károsított meg. A rendőrség letartóztatta a szép asszonyt, de a törvényszék a befejezett vizsgálat után szabadlábra helyezte. Ezt az alkalmat Csorba Árpádné arra használta fel, hogy megszökött. A budapesti büntető törvényszék most elrendelte országszerte leendő köröztetését.

Gyilkosság tréfából.

— Saját tudósítónktól. —

Tragikus esetről ad hírt szendrői levelezőnk: Az eset részletei a következők. Faluhelyen az a szokás, hogy a legények estelenként összejönnek az utcán, a hol elbeszélgetnek vagy nótáztatnak, míg a lenyugvás ideje el nem érkezik. E hó 22-ikén Szendrődön is összeverődött a fiatalok egyik utca sarkon, a hol már nagyban folyt az adomázás, a mikor Jandrok József fiatal legény is — a kit a falubeliek félkegyelműnek tartanak — szintén oda érkezett.

A hogy Jandrok megérkezett, a többi legények vele kezdtek foglalkozni s ő lett a tréfázkodás célpontja, a mit azonban Jandrok fel sem vett, sőt még ő nevetett legjobban. A legények azonban mindjobban bele melegedtek a tréfába, s mikor már a szóból kifogytak, elkezdtek egymást lökdösní. E közben valaki meglökte Jandrokat is, minek következtében az bele esett a ház előtt lévő szeles árokba, mely tele vizzel. Erre iszonyu hahota tört ki a duhajkodó legények között, különösen a mikor Jandrok azon sárosan és vizesen az árokból kimászott. Ez azonban még nem volt elég, hanem a mikor Jandrok felállott, valaki a legények közül ismét meglökte, hogy visszaesett az árokba.

Jandrokat erre előntötte a mérég, kirántotta a bicskáját és teljes erővel a közelében állott Pommer János mellébe döfte. Pommer erre szó nélkül összeesett, mire a többi legények szétfutottak. Valaki hírül vitte az esetet Pommer szüleinek, de mikorra ezek megérkeztek, fiukat már halva találták az árok-parton. Jandrokat másnap a csendőrség elfogta. Kihallgatásakor azt mondta a csendőröknek, hogy ő csak tréfából szurta meg Pommert, mert ő vele is tréfáltak.

VEGYES.

Öt milliós hagyaték jutott Páris városának. Tanies Marie hagyta a városra a vagyont, amelyet Dubrenil orvostól örökölt. Az öt millióból árvaházat, építési rajziskolát alapítanak és még egy közhasznú intézetet, amelyre nézve a városi képviselő szabadon intézkedhetik.

Márczius 15-ike Aradon. A vértanúk városában a hazafias ünnepélyeket rendező bizottság tegnap állapította meg a márczius 15-én rendezendő ünnepély programját. Az ünnepély első része a városháza dísztermében fog lefolyni, a hol hazafias dalok éneklésével kezdődik. Pethes Imre, az aradvárosi színház tagja a Talpra magyart szavalja, Szondy István tanítóképezdei tanár pedig emlékbeszédet mond. Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő zárószavával végződik. Az ünnepély első része, mely után a közönség a Szabadságszoborhoz vonul, hol a „Szárnyaskerek-dalkör“ éneke után Benedek Árpád, az Arad és Vidéke segédszerkesztője fog emlékbeszédet tartani. A szobornál még Záray Jenő alkalmi költeményt szaval és Kovács Vincze záróbeszédet mond.

Féltékenységből. Egy Berner nevű, pozsonyi születésű, volt hajóács vasárnap délután Bécsben egy vele együtt élő Kaindl nevű leányra és Weber kocsisra féltékenységből revolverből kétszer rálőtt és a leányt súlyosan, a férfit pedig könnyen megsebesítette. Erre önmagát akarta agyonlőni, de a fegyver csütörtököt mondott. Ezután maga jelentkezett a hatóságnál.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Márvány tárgyak összeragasztása. A márványtárgyak a következő szerrel ragaszthatók össze: egy ötödörös porrá tört gyantát, két ötödörös fehérviaszt és két ötödörös fehér márványport (minden köfáragónál kapni) összekeverünk, lassu tűznél kissé megolvasztva, vékony rétegben a márványra kenjük s míg megszilárdul az összeillesztett két darab, addig erős zsinag szorítjuk össze.

A cipő szorítása ellen egy tapasztalt ember azt ajánlja, hogy este vásároljunk cipőt, vagy este vételessünk mértéket, mivel a láb reggel kisebb és estéig a vér nyomulása következtében folyvást tágul. A méretésnél vigyázzunk arra is, hogy lábunkat ne tartsuk szabadon, hanem szilárdan lépünk rá.

Petrezselyemlével télen. A levesnek a petrezselyem zöldje tudvalevőleg igen kedves ízt ad, melyet azonban télen nélkülözni kell. De könnyen tehetünk szert petrezselyemlévelre télen is, ha a petrezselyem gyökeret a földből kiásva, közönséges virágcserepekbe ültetjük, melyeket azután más alkalmas helyiség hiányában a konyhaablakban tartunk. Ugyanígy kaphatunk folyvást zöld u. n. schnitlinghagymát is.

CSARNOK.

A radványi tündér.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

És ezzel a boldogító tudattal tért vissza a kastélyba.

Amint felhaladt az emeletre, már észrevette, hogy a kastélybeliek közt sürgősforgás van.

— Ezek az emberek tehát biztosra veszik, hogy annak a mérnöknek sikerült megmentenie Homort? Szegény vakhitűek!... Csak az bosszant, hogy Vera mindig olyan emberbe szerelmes, a ki miatt kellemtelenségeknek, bajoknak, küzdelmeknek nézek előbe... Most is mit tegyek?... Elősegítsem ezt a házasságot, elősegítsem azzal a férfival, aki nekem most is a legtöbb izgatottságot szerelte?... Elmegy és az élete veszélyeztetésével kísérletet tesz arra, hogy megmentse Homort, azt az embert, akinek visszaérkezése megöli az én remélt és kézzel előbb még biztosra vett boldogságomat?... Nem!... Nem, soha! Vera nem lehet azé az ifjúé. Ahogy kitudott ábrándulni Andorból, úgy fog kiábrándulni ebből is. — Csak módját kell keresni annak, hogy újabb ismeretség feledtesse vele ezt a fellángolást. És erre lesz is gondom... Csak ez a dolog legyen rendben, majd elviszem én Verát oda, ahol jobban módjában lesz hozzá méltóbb emberekkel ismeretséget kötni.

Homorné felért az emeletre s mikor letekintett a kastély udvarára, bántó, kellemtelen hatással volt reá, hogy a kastély cselédségét, összes lakóját egy csomóban látta:

— Ezek most — gondolta magában — mind a Homor biztos megszabadulását tárgyalják és azon örvendeznek. A kertésznek sikerült őket félrevezetni. No csak örvendezetek. Nem sokáig tart ez a nagy örömetek. Legyen csak vége ennek a komédiának, lassankint egymásután kergetlek el benneteket. Nem marad közületek egy sem közelemben. Majd bizony olyan embereknek adok kenyeret, azoknak nyujtok biztos megélhetést, a kik nem éreznek velem. Majd felváltalak benneteket új emberekkel, lassanként mindenkit. Nem marad itt egy sem! Azok, a kik majd jönnek, majd inkább velem éreznek, engem fognak szeretni és imádni.

Homorne azonban nem tudott lefeküdni. Nyugtalan volt. A kastély egyik emeleti szobájába ment, a melynek ablakai a parkra néztek. Ez a szoba vendégszoba volt. Odahúzódott az ablak megé s onnan nézett le a parkba s a sötéthez felé. Figyelte, hogy nem lát-e valakit közeledni, esetleg nem jönnek a község lakói Homorral együtt.

Sokáig kellett várakoznia. Ejjfelután már észrevette a közeledő tömeget s látta, hogy a kastély népsége milyen boldogan siet azok elébe.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, kedden „B“ bérletben:

MOZGÓ FÉNYKÉPEK.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Blumenthal O. és Kadelburg G Magyarosította: Heltai Jenő.

S Z E M É L Y E K:

Kapor Kálmán — — —	Tanay F.
Mariska, a felesége — — —	T. Halmi M.
Göncz Bálint, az apósa — — —	ifj. Szathmáry.
Róza, a felesége — — —	Kiss Irén.
Kazár Vilma — — —	Szabó I.
Kaján Tóbiás — — —	Fenyéry
Menszky Boris — — —	Komjáthy.
Ladányi — — —	Csatár Gy.
Gombos, anyakönyvvezető — — —	Makray D.
Julis, szobaleány — — —	Cserényi A.

Holnap, szerdán délután 2 és fél órakor, ifjúsági előadásul:

A CZIFRA NYOMORUSÁG.

Szinnü 3 felvonásban.

Este 7 órakor „C“ bérletben:

A gésák.

Énekes játék 3 felvonásban.

MULATTATÓ.

Tiltakozás.

Szegény koldus lágyítgatja a nemesített bankár szívét:

— Ismertem a nagyságos ur kedves papáját, mamáját, nagyapját, nagyanyját, nagybátyját, nagynén... —

— Itt van egy hatos, kiált rá az új nemes, de ne mászkáljon az én családfámon!

Maliczia.

— Tudja-e kedves szomszédasszony, sohasem lehet az ember elég óvatos. Én például valahányszor veszekedem a férjemmel, mindig sétálni küldöm a gyerekeket.

— A mi igaz, az igaz, de hát tudja, az se jó, ha a gyerekek egész nap az utcán kószálnak.

Számítás.

— Hogy vehetett a leányának ólomkatonákat ajándékba, Paczkáné?

— Hogy mire felnő, megunja őket.

A pesszimista.

Fazéké: Nézd csak öregem, én azt hiszem, hogy a kapitány mégis csak lépon marad, hiszen az őszön olyan szép leveleket írogatott Mariskánkknak:

Fazék: Eh, azok csak afféle őszi gyakorlatok voltak.

Árverési hirdetés.

Mindazon zálogtárgyak, melyeknek határideje lejárt, f. év martius hó 16-án délután 2 és fél órakor, iparhatósági kiküldött jelenlétében, nyilvános árverésen el fognak adatni.

Debreczen, 1900. február 26-án.

Első debreczeni magánkézi zálogkölcsonintézet.

Főpiacz, Szt-Anna sarkán 2-ik ajtó.

789.

1900.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező régi kórház épületei és a külvásártéri Spitzer-féle sátor emeletes része, fennálló állapotban a helyszínén 1900. év márczius hó 22 ik napjának délután 3 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek — készpénz fizetés mellett el fognak adatni. Az árverés a régi kórháznál kezdetik meg.

A kikiáltási ár a régi kórház összes épületeire nézve 3600 kor.

A Spitzer-féle emeletes sátornak kikiáltási ára 1600 kor.

A régi kórház összes épületei egy tömegben, valamint a Spitzer-fél sátor is egy tömegben fognak árverés alá bocsáttatni, ha ezen árverés a városra kellő eredményt nem mutatna, akkor a régi kórház épületei külön-külön szakaszonként is árverés alá fognak bocsáttatni.

Minden árverelő köteles a kikiáltási árnak 10%-át a városi kiküldött kezeihez letenni.

Vevő köteles az épületnek elbontását 1900 évi május hó 1-én megkezdetni s legkésőbb ugyanezen évi június hó 15-ig teljesen lebontatni, az épületekből kikerülő anyagokat elhordatni s az épületek helyeit elegyengetni, a törmeléket pedig a városi mérnöki hivatal által kijelölendő helyre elszállíttatni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1900. február hó 20-án tartott üléséből.

A városi tanács.

KLEIN JAKAB

posztókereskedő,

Debreczen, Főtér, új bérház, városházzal szemben.

Ajánlja a közölgő tavaszi idényre a n. é. közönségnek dusan felszerelt raktárát

**bel- és külföldi gyapju-
szövetekben,**

ugymint legfinomabb

Camgarn, Chewiot, Adria, Atlasz, Strich-Adria, Trico, Per-
viennie, valamint a legújabb divatu felöltő, férfi- és női ruhakelmékben, a legjutányosabb árak mellett.

Szives pártfogásért esedez.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Gyógyszertár a „Fehér-hattyu“-hoz,

Debreczenben, Főtér 30. sz.

Szeplő és májfolt ellen ezideig legjobbnak bizonyult a világhírű

Liliom arcz-crém

és

Liliom szappan

amely kitünő hatásánál fogva biztosan elmulasztja a szeplőket, eltávolítja az arczról és kézről a májfoltokat és egyéb pattanásos mitesseket. Ezen szépítőszert használata után az arcz és kéz bőr vakító fehér és friss üdévé (hamvassá) válik.

Egy rendes tégely 1 korona (50 kr.)

Kis próba " 70 fillér (35 kr.)

Egy hozzátartozó szappan 70 fillér (35 kr.)

Kapható még „LILIOM“ fett poudert is, mely jóságánál fogva felülmul mind ez ideig létező arcz- és fett poudereket. 1 doboz ára 2 korona (1 frt.).

Kapható 3 színárnyalatban.

Főraktár a TAMÁSSY-féle „FEHÉR-HATTYU“ gyógytárban, Főtér 30. szám.

Kapható minden nagyobb gyógytárban.

Hirdetéseket jutányos áron vesz fel a kiadóhivatal.

Debreczen sz. kir. város * * * * *

Könyvnyomdája

* Alapított 1558-ban. Városház keresztépület. *

Nyomdánkat a legizlésebb modern betűkkel, disz-körzetekkel és egyéb felszerelésekkel gyarapítottuk, a hermaneczi papírgyár készítményeivel dusan elláttuk s így bármily tömeges megrendelést a legizlésteljesebb kiállításban, gyorsan, pontosan és méltányos árak mellett eszközöl; u. m. iskolai könyvek, lapok, tudományos művek, folyóiratok, számlák, körlevelek, ét-, bor- és árlapok, kereskedelmi és üzleti tudósítások, meghívók, műsorok, tánczrendek, vonalozott ívek, egybekelési és látogató-jegyek, falragaszok, gyászlevelek.

A n. é. megrendelő közönség pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

Debreczen sz. kir. város könyvnyomdája.

Sürgöny ezim :
„Városi nyomda.“Vidéki
megrendelések
különös gonddal,
gyorsan
és pontosan
teljesítettnek.